

TRANSCRIPT VAN PRATEN MET DE STATEN VAN PROVINCIALE STATEN UTRECHT

12 februari 2025

1. Opening

De voorzitter: Goedenavond allemaal. Ik wil langzamerhand gaan beginnen als iedereen een mooi plekje heeft gevonden. Volle bak vanavond. Welkom bij deze tweede editie van dit jaar van Praten met de Staten. Het is halfacht en we gaan beginnen. En welkom aan iedereen hier in de commissiekamer, via teams en ook alle mensen die met de livestream eventueel meekijken en vooral ook een hartelijk welkom aan de tien sprekers van vanavond die gaan inspreken. Sommigen van u hebben wij ook al eerder mogen verwelkomen hier en voor andere sprekers is het de eerste keer. Mijn naam is Sjors Nagtegaal, Statenlid en vanavond uw voorzitter. Er zijn vanavond acht onderwerpen. Sommige van deze onderwerpen zullen ook binnenkort in de Staten aan bod komen, over sommige van die onderwerpen nemen de Staten de komende tijd een besluit. Bij anderen is dat in elk geval op dit moment niet voorzien en ik zal dat ook bij de onderwerpen zo veel mogelijk aangeven. Zo meteen horen wij graag uw ideeën, meningen en visie over hoe onze provincie beter kan, of hoe het anders moet of wat zo goed gaat dat u er nog meer van zou willen. Dat doen we in een plenair deel, waar we nu zo meteen mee beginnen. Dan krijgt elke spreker vijf minuten en ik zal ook op die spreektijd toezien, zodat iedereen tijdig aan het woord komt. En aan het eind van ieder agendapunt bestaat er ook vanavond toch een beetje als unicum de gelegenheid om vanuit de commissieleden een aantal verhelderende vragen te stellen, met nadruk op verhelderende. Daarna volgt het onderdeel ontmoeten, dat is hier naast de commissiekamer. Dan kunt u onder het genot van een colaatje en een alcoholvrij biertje met elkaar in gesprek gaan. En u kunt dan ook weer vragen stellen en ervaringen delen. De bijeenkomst van vanavond wordt opgenomen, zodat alles wat de sprekers zeggen later kan worden teruggekeken. Daarnaast zal ook een woordelijk verslag worden gemaakt en gepubliceerd op het stateninformatiesysteem, zodat ook iedereen uit het publiek en de Statenleden dit nogmaals terug kunnen lezen. En het tweede deel van de avond is zogezegd informeel en wordt dus ook niet opgenomen en er wordt ook geen verslag van gemaakt. Mijn laatste mededeling, parallel aan deze sessie die we nu hebben, is er in de Statenzaal hier een paar meter verderop een bijeenkomst bezig van Praten met de Staten over windenergie. Dus mocht u daarvoor komen, kunt u in die andere zaal terecht.

2. Slecht OV in combinatie met strengere milieuzones en parkeerproblematiek

De voorzitter: Dan gaan we naar de inspraak van vanavond en dat zijn er tien zoals ik al zei. En we verwelkomen eerst de heer Van Dée en die komt inspreken over slecht OV in combinatie met strengere milieuzones en parkeerproblematiek. Ik wil de heer Van Dée uitnodigen om, en dat heeft hij al gedaan, daar plaats te nemen naast de secretaris. En u heeft vijf minuten, aan u het woord.

Mijnheer Van Dée: Hallo, goedenavond allemaal. Fijn dat ik vanavond mag inspreken. Ik spreek in over het openbaar vervoer in de provincie Utrecht. Het gaat echt over het vervoer in de regio. Dus voor de duidelijkheid, het gaat niet over wat er in Utrecht-stad rijdt of, laat ik het sowieso in die zin van het woord, maar echt over de regio, en ik maak me hele grote zorgen over het openbaar vervoer en ik wil u graag daarover aanspreken. Want ik zie u ook verantwoordelijk voor het laten rijden van het openbaar vervoer, maar ook het in stand houden van sociale verbindingen. Mensen die naar hun werk kunnen, mensen die naar de winkel kunnen, mensen die naar religieuze instellingen kunnen, mensen die naar een sportvereniging kunnen en ik maak me daar hele grote zorgen over. Het openbaar vervoer in grote delen van de provincie is niet goed in orde, wat ertoe leidt dat mensen in een isolement terechtkomen en niet betaalbaar meer van A naar B kunnen komen. In Utrecht-stad is men bijvoorbeeld bezig om nu strengere milieuzones te maken, waardoor niet iedereen meer met een auto de stad in kan. Dat betekent dat er de rest van de provincie die voor voorzieningen grotendeels afhankelijk is, over en weer, want mensen in Utrecht-stad zijn bijvoorbeeld afhankelijk van

de provincie en andersom is de provincie afhankelijk van Utrecht, dat men goed de stad kan bereiken en dat wordt steeds moeilijker. Het is steeds moeilijker om betaalbaar en snel van A naar B te kunnen komen en dat dat snijdt echt in de samenleving. En nu ook met de woningbouwopgave die er is. Ik woon zelf in een autoluwe buurt, ik maak me ernstige zorgen over de leefbaarheid, ook van de buurt en ook de economische ontwikkeling. Dus ik wil u oproepen dat het openbaar vervoer in grote delen van de provincie, waaronder in de gemeente Vijfheerenlanden, Baarn, Amersfoort, heb ik het over. Ik heb het over Leusden, ik heb het over Utrechtse Heuvelrug, ik heb het over Stichtse Vecht, ik heb het over Ronde Venen, dat dat allemaal aangepakt wordt de komende jaren en ook in een verhoogd tempo. Ik heb eerder ingesproken en ik zie in de nieuwe dienstregeling, zie ik nauwelijks verbeteringen, zelfs enige verschraling. Dus ik maak me hele grote zorgen en ik hoop dat u naar me luistert en dat u niet verdere verbinding in de samenleving verbreekt.

De voorzitter: Dank u wel Mijnheer Van Dée, u kunt nog even blijven zitten. Ik neem even een slokje. Dan kijk ik even rond of er nog dringende, verhelderende vragen zijn vanuit de Statenleden. En ik zie er een en dat is de heer Travaille van de Partij voor de Dieren. Mijnheer Travaille.

Anjo Travaille: Dank u wel voorzitter. Dank voor uw bijdrage. Het klinkt alsof u daar onderzoek naar heeft gedaan, naar die verschillende gemeenten, heeft u daar misschien onderzoeksinformatie of data van die wij zouden kunnen gebruiken in de verdere optimalisatie van OV?

De voorzitter: Mijnheer Van Dée.

Mijnheer Van Dée: Ik spreek vanavond uit persoonlijke ervaring. Ik woon dus nu in een autoluwe wijk, voor mij is het gewoon heel erg moeilijk om bepaalde stukken van de provincie te bereiken en ik hoor dat ook van medebuurtbewoners in de buurt. Er komen steeds meer autoluwe wijken komen er in de provincie, met name in de grotere steden van de provincie, en ik zou graag wat data willen ontvangen daarover, want dan kan ik dat zelf ook analyseren. Het is ook namelijk mijn beroep dat ik dat kan analyseren, dus ik kan misschien ook nog een Woo-verzoek doen. Spreek graag zo met u af erover, maar het is een algemene oproep. Ik ben vrij mobiel, ik kom overal in de provincie, dus het gaat niet om specifieke buslijnen, het gaat over het algemene beeld wat ik heb.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar, tot slot, naar mevrouw Oude Luttikhuis van de BBB.

Ans Oude Luttikhuis: Dank u wel. Dank u wel voor uw inspreken. Heel helder, maar wat ik mij even afvroeg is, heeft u ook zelf een idee hoe u alvast wat kleine mogelijkheden kunt toepassen?

De voorzitter: Mijnheer Van Dée.

Mijnheer Van Dée: De mogelijkheden die er zijn, is met name kijken met mensen die daar goed in gespecificeerd zijn, wat zijn de mogelijkheden om bestaande lijnen, om die beter in te richten? Ook met buurtbussen werken, met belbussen. Want ik besef me, ik ben heel realistisch, er is een personeelstekort, er is een tekort aan materieel, maar ik verwacht ook dat de provincie gewoon geld beschikbaar stelt en ook daar actief in investeert en ook kijkt, hoe kunnen we bijvoorbeeld ook de combinatie van auto en openbaar vervoer stimuleren? Dus mensen kunnen bijvoorbeeld een auto op een bepaalde plek wegzetten en vervolgens met het openbaar vervoer verder reizen de stad in. Ook in verband met de milieuzones waarbij niet elke auto meer de stad in kan.

De voorzitter: Dank u wel. Dan was dit de eerste inspreker van vanavond. Dan dank ik nogmaals de heer Van Dée en u kunt weer plaatsnemen op de publieke tribune.

Mijnheer Van Dée: Ik wil u danken voor uw aandacht en begrip.

De voorzitter: Zeker. Dan gaan we naar de volgende inspreker van vanavond, dat gaat over het ontvangen bericht Provincie houdt woningbouw en natuurontwikkeling tegen. En dat is mevrouw Visser en die wil ik graag ook verwelkomen hier op deze plek. En dit ontvangen bericht staat ook als ingekomen stuk op de commissie ROW van

negentien februari. Er wordt ook een afbeelding getoond heb ik begrepen, maar dat zal zo dadelijk denk ik gebeuren. Ik geef mevrouw Vissers het woord met vijf minuten.

Mevrouw Vissers: Dank u wel voorzitter. Onderweg hiernaartoe besepte ik me dat u ontzettend veel belangrijke onderwerpen vanavond op de agenda hebt staan en ik had een behoorlijk lijvig verhaal voor u voorbereid, maar op deze grote onderwerpen denk ik dat het gewoon goed is dat ik het heel beperkt hou en vooral ook toelicht waarom het zo'n impact heeft, deze casus, want het is namelijk een enkele casus, die volgens mij niet op zich staat, omdat ik in Soest meer van dit soort casuïstiek zie, en het heeft enorme impact op mij en mijn gezin. Dus daar wou ik eigenlijk, voorzitter, het meeste over vertellen. Ik ben namelijk toch wel behoorlijk van de leg, hoe dit gegaan is. U moet weten, zonder dat ik al te veel in detail treed, is dat mijn woning is gelegen in het prachtige Soester Hoogveen. Dat is natuurlijk een genot op zich, maar deze woning staat al een jaar onder water, omdat het waterschap heeft aangegeven samen met Natuurmonumenten, wij vinden het van belang dat het hoogveen kan koesteren en daarom houden we het water in het gebied vast. En dat betekent dat ik intussen de mossen in mijn woning heb staan en die ook al een jaar lang niet bewoonbaar is. Mijn zoon slaapt al een jaar bij zijn vader, mijn dochter ligt in de schuur te koukleumen en ik lig in de voorraadkast, wat ook enigszins op mijn heupjes is gaan zitten, zoals u misschien wel ziet, want ik knaag intussen de stress weg. Maar op een gegeven moment dacht ik er gaat weer hoop gloren voor ons, want vanaf 2019 ben ik al bezig met de gemeente Soest om te kijken, mag ik in mijn weiland bouwen? Ja, zei de gemeente Soest, dat mag, maar dan moet je eerst natuur realiseren. Dus wij hebben samen een prachtig plan ontwikkeld in 2020 met een paddenpoel, met de hekken die verwijderd zijn en in plaats daarvan zijn hagen gerealiseerd, ik heb sloten gegraven, kortom, er ligt een prachtig stukje natuur. En toen kwam het formele traject in 2023, namelijk ik heb een vergunning aangevraagd middels een vooroverleg. De provincie werd daar ook netjes van in kennis gesteld. We zijn een jaar bezig geweest. Ik ben intussen, behalve wat kilo's rijker, 25.000 euro lichter, want ik heb architecten ingeschakeld, ik heb alle onderzoeken gedaan. En wat schetst mijn verbazing? Dat aan het eind van het traject een ambtenaar bij de provincie zegt, het gaat niet door. The computer says no, want dat kwam het eigenlijk op neer. Ik heb geen motivatie gekregen. Zowel de gemeenten als ik zijn erachteraan van let op, ik heb daar natuur gerealiseerd. Er zijn verwachtingen gecreëerd. Ik heb op die plek van de paddenpoel, mag ik tweënzestig vierkante meter vergunning vrij bouwen. Heb ik vanaf gezien. Wordt niet op gereageerd. Wat mij nou zo ontzettend dwars zit in het hele traject, is dat een hele batterij ambtenaren van de gemeente heeft ernaar gekeken, een stedenbouwkundig bureau wat ik heb ingeschakeld, twee architecten en een enkele ambtenaar zegt nee, zonder het te motiveren. En bovendien krijg ik dan ook nog ontzettend onprettige dingen te horen van dit is natuurlijk niet het bericht wat u wil horen, dat is dan jammer. Ik krijg te horen, u heeft veel te veel economisch gewin met het plan. Denk ik, is dat ook een toetsingsgrond? Maar bovendien vind ik het ook gewoon niet prettig om te horen, want ik heb heel veel geld in de natuur gestoken en ik wil er nog meer in steken. Wat heb ik ook geschetst? Want let op provincie, ik ga straks met het geld wat ik verdien met die woning, ga ik het weiland achter mij aankopen en daar ga ik natuur realiseren. Wat zegt de provincie nu aan het eind van het traject? Ja oké, misschien werken we dan toch mee, moet je eerst het weiland aankopen. Ik heb intussen de middelen daar niet meer voor. Ik denk, waarom het niet in een anterieure overeenkomst gezet? Van let op, u mag daar bouwen, maar u wordt geacht het geld te investeren in de natuur, dan wel ons daarvoor een bedrag te betalen. Dus snapt u, sorry dat ik ook een beetje emotioneel wordt, maar ik wil die voorraadkast uit, ik wil weer terug naar mijn oude figuur en ik wil mijn kinderen ook weer gewoon een fijn huis bieden. En daar leek het naartoe te gaan. Maar goed, daar is een stap doorgetrokken en ik hoop echt, dat zou ik mee willen geven, dat u de provincie bevraagt, want het klopt niet hoe u geïnformeerd bent. In de statenbrief die u heeft gekregen staat, het gaat hier allemaal super. We werken lekker samen met de gemeente. Initiatiefnemers worden vroegtijdig meegenomen. We denken in oplossingen. Ik lees die statenbrief, ik denk hallo, het klopt niet. In de praktijk pakt dit heel anders uit. Dus mijn verzoek aan u is, bevraagt u hier GS op, van klopt dit nou wel? En vraagt u ook eens, zijn er meer casussen als de mijne? Want ik spreek namelijk ook voor een aantal andere mensen, waaronder een mevrouw in de straat die hier echt aan onderdoor gaat. Die is al tien jaar bezig en die zie ik langzaam wegwijnen. Dus het is niet alleen voor mijzelf, maar in een breder perspectief. Alstublieft, bevraagt u hier GS kritisch op. Ben ik nog binnen de vijf minuten gebleven voorzitter?

De voorzitter: Dat bent u zeker, u had zelfs nog een halve minuut over, maar goed. Ik ga ook even rondkijken, ik dank u sowieso voor uw inbreng en ik ga even rondkijken of er dringende, verhelderende vragen zijn. Steek eventueel een handje in de lucht. Ik zie mevrouw Oude Luttikhuis van de BBB.

Ans Oude Luttikhuis: Dank u wel. Dank u wel mevrouw Vissers voor het heldere verhaal. Wat ik mij even afvraag is, u zegt op basis waarvan de provincie het afwijst, dat weet u niet, maar heeft u wel een afspraak gemaakt met de provincie om dat eens even te bevragen?

De voorzitter: Mevrouw Vissers.

Mevrouw Vissers: Dank u voorzitter. Goede vraag, dat heb ik inderdaad gedaan. Ik heb eerst via de gemeente de ambtenaren bevroegd. Toen daar eigenlijk niks uitkwam heb ik een afspraak willen maken met de gedeputeerden. In plaats daarvan is een contactambtenaar langsgekomen, overigens een keurige mijnheer, wil ik wel gezegd hebben, ontzettend vriendelijk, alleen dan geeft hij aan ik ga er niet over, ik ben contactambtenaar. Ik ga even in contact treden met de desbetreffende landschapsdeskundigen en dan krijg je toch weer terug, the computer says no.

Ans Oude Luttikhuis: Maar dat geeft dus geen duidelijk antwoord op uw vraag, waarom is het afgewezen?

De voorzitter: Ik wil u best het woord geven, alleen-

Ans Oude Luttikhuis: Sorry voorzitter, u heeft gelijk.

De voorzitter: Mevrouw Oude Luttikhuis, klein vervolg.

Ans Oude Luttikhuis: Ik ken het spel. Maar mag ik nog even, voorzitter? Ja, dank u wel. Maar u heeft dus geen duidelijk antwoord gekregen waarom? U wordt een beetje van het kastje naar de muur gestuurd?

Mevrouw Vissers: Dank u voorzitter, ik ken nog niet helemaal de routine. Dank u. Nou ja, zo voelt het intussen wel, want het vervelende is, ik heb nog steeds geen reactie op mijn verhaal. Provincie, ik heb daar natuur gerealiseerd op verzoek van de gemeente. Ik heb afgezien van een gebouw in de groene contour, want dat heb ik u nog niet eens verteld, mijn huis blijkt in de groene contour te liggen en daarvan werd op een gegeven moment door de provincie gezegd, u moet uw huis teruggeven aan de natuur. Toen dacht ik, nou ik zal niet zeggen wat ik dacht, maar u kunt het wel een klein beetje raden. Ik dacht, natuur? Teruggeven? In 2010 is het huis vergund met toestemming van de provincie en groene contouren, het is altijd intensief beweid, het is namelijk agrarische grond. Dus teruggeven aan de natuur? Ik zeg niks.

De voorzitter: Dank u wel. Dan dank u- Mijnheer Schipper, voor een laatste maal dan even.

Tim Schipper: Nou niet zozeer een vraag voorzitter, maar uw verzoek, mevrouw Visser, was of het Gedeputeerde Staten wilde bevragen. Nou dat komt inderdaad op de agenda van onze commissie Ruimtelijke Ordening en Wonen volgende week en daar kunt u ook bij zijn of het via een livestream volgen.

De voorzitter: Ja en dat is inderdaad volgende week vanaf negen uur. Negentien februari is dat, volgende week. Precies over een week.

3. GREX Oude Tempel

De voorzitter: Dan dank ik u nogmaals voor uw inbreng en dan gaan we naar het volgende onderwerp, dat luidt GREX Oude Tempel en ik welkom, verwelkom de heer Versteeg. Hij komt inspreken op persoonlijke titel. En ook op negentien februari zal in de commissie ROW volgende week over dit onderwerp worden gesproken. Mijnheer Versteeg, ik geef u vijf minuten.

Mijnheer Versteeg: Dank u wel. Zoals gezegd kom ik inspreken over de grondexploitatie van de Oude Tempel, onderdeel van het project Hart van de Heuvelrug. In 2004 is dit programma begonnen, was een prima idee, we maken aaneenschakeling van natuurgebieden zodat dieren vrij kunnen bewegen. Prima idee. Maar om deze aaneenschakeling te kunnen betalen, moesten natuurlijk op andere plekken woningen komen, het rood voor groen. Tien jaar later bleek dat er niet zo goed op de financiën gelet was en dat er een groot tekort ontstaan was, dat wordt gedekt door tien miljoen uit project de Vliegbasis over te hevelen en ook enige hectare toe te voegen aan het project Oude Tempel. Het is niet voor het eerst dat er hier in de Provinciale Staten over de Oude Tempel gesproken wordt. Dus u weet inmiddels allemaal wel dat de Oude Tempel een bos is van honderdvijftig jaar oud. Het blijft in mijn ogen erg krom dat je een oud bos gaat kappen om een verbetering voor de natuur te bewerkstelligen. Dit terwijl er vlakbij op een leegstaand terrein een nieuw bos gepland gaat worden. Maar daar gaat het vanavond niet over. De reden voor woningbouw op de Oude Tempel is geld verdienen om de groene projecten te kunnen betalen. Andere argumenten die later genoemd zijn, zoals Soesterberg heeft nieuwe woningen nodig, er zijn de afgelopen jaren al 1500 woningen in Soesterberg gebouwd, of staan op het punt om gebouwd te worden, of er is een groot tekort aan woningen. Dat is natuurlijk waar, maar niet aan de villa's die gepland zijn op de Oude Tempel. Deze redenen zijn er later bij verzonnen om te rechtvaardigen dat er in een tijd van klimaatkiezers een bos gekapt moet worden. De echte reden is alleen, er moet geld verdiend worden wat al uitgegeven is aan groene projecten. Maar gaat dit project überhaupt wel geld opleveren? Volgens de grondexploitatie van de gemeente Soest komt er nog een voordelig saldo van zes miljoen euro uit. Ik heb een analyse gemaakt van deze verwachting, daar staan heel veel cijfers in en dat is niet geschikt om in een paar minuten uitvoerig met u te bespreken. De analyse zal later met u gedeeld worden, zodat u het rustig kunt bestuderen. Er zitten een paar heel opvallende zaken in de verwachting van de gemeente. Ze verwachten dat de projectontwikkelaars in 2025 meer gaan betalen voor de grond dan in 2024, dit ondanks dat de gemeente eind vorig jaar heeft aangegeven dat er geen tweehonderd zestig woningen komen, maar tweehonderd twintig. Als je deze daling in het aantal woningen meeneemt, komt de stijging van de grondprijs neer op twintig procent in een jaar. Volgens het CBS is de stijging van de verkoopprijs voor een nieuwbouwwoning het afgelopen jaar nul komma twee procent geweest. U weet allemaal dat de inflatie ook afgelopen jaar nog hoog was en dat de loonkosten de afgelopen jaren fors gestegen zijn. Toch rekent de gemeente Soest maar met een stijging van tweeëneenhalf procent. Wederom volgens het CBS zijn de loonkosten in de bouwsector het afgelopen jaar echter met negen procent gestegen. Als je de cijfers van het CBS op de grondexploitatie van de Oude Tempel loslaat, dan verdampt de verwachte winst. Tezamen met een risico die in de begroting van de Provinciale Staten staat voor dit project, waar minimaal 600.000 euro verlies wordt gerekend, betekent dat dit project zelfs verliesgevend wordt. Moraal van dit verhaal, als de woningbouw op de Oude Tempel wordt doorgezet, dan wordt er een bos van honderdvijftig jaar oud gekapt, is tachtig procent van de gebouwde woningen niet betaalbaar en dus strijdig met het woonakkoord, vermindert het woningtekort aan senioren, starters en sociale huurwoningen vrijwel niet en kost het ook nog eens geld voor de gemeente, de provincie en voor het Hart van het Heuvelrug programma. Al met al genoeg reden om nu de stekker te trekken uit dit inmiddels achterhaalde plan. De gemeente Soest kan en zal dit niet eenzijdig doen, omdat zij dan verantwoordelijk is voor de financiële consequenties zoals vastgelegd in de overeenkomst Hart van Heuvelrug. De sleutel om dit plan, wat twintig jaar geleden met alle goede bedoelingen gestart is, maar inmiddels door de tijd achterhaald is, ligt bij de provincie Utrecht en daarmee bij u, de Statenleden.

De voorzitter: Dank u wel voor uw inbreng. Net, eigenlijk bijna precies, binnen de tijd. En dan kijk ik even ook rond in de commissiezaal of er dringende, verhelderende vragen zijn. We beginnen met de heer Adriani van de Partij van de Arbeid.

Hans Adriani: Dank en dank voor uw bijdrage. En we hadden hem al kunnen lezen van tevoren, dus ik herkende veel getallen die u vanavond zegt. Dat is handig, want dat maakt het nu makkelijker te bevatten.

De voorzitter: Wat is uw vraag?

Hans Adriani: De gemeente Soest heeft ook een accountant en accountants van gemeentes zijn heel gespitst juist op de risico's in grondexploitaties. Er zijn in het verleden vervelende dingen mee gebeurd, dus die controle die is behoorlijk stevig. Dus mijn vraag is, hoe moeten wij nou uw berekening wegen tegen het oordeel van de accountant van de gemeente Soest over die grondexploitatie?

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar de heer Versteeg voor een antwoord.

Mijnheer Versteeg: Dat is een interessante vraag, want ik ken de accountant niet. Ik heb ook niet met hem gesproken dus, ik weet ook niet wat zijn redenen, zijn informatie geweest is om akkoord te gaan met deze inschatting. Het enige wat ik heb gedaan is met openbare informatie van het CBS deze opstelling van de gemeente gechallenged heb en of een accountant daar dat ook gedaan heeft en op welke manier, dat zult u aan de accountant moeten vragen.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar de heer Travaille van de Partij voor de Dieren.

Anjo Travaille: Mijn interesse, dank voor uw toelichting, mijn interesse lag een beetje in het verlengde daarvan. Ik was eigenlijk benieuwd of de gemeente Soest deze cijfers inmiddels gezien heeft en of ze daarop gereageerd hadden.

De voorzitter: Mijnheer Versteeg.

Mijnheer Versteeg: Ze hebben het waarschijnlijk wel gezien, maar ik heb het wel gedeeld. Ik heb totaal geen reactie gekregen. Dus of ze het gelezen hebben, dat weet ik niet.

De voorzitter: Dank u wel. Dan waren er geen verdere vragen, geloof ik. Dus dan dank ik nogmaals de heer Versteeg voor zijn inbreng.

5. De beoogde locatie Zuidwijk in Wijk bij Duurstede voor extra woningbouw in het buiten stedelijk gebied zoals opgenomen in het PPWW25

De voorzitter: Dan gaan we naar het volgende onderwerp, de beoogde locatie Zuidwijk in Wijk bij Duurstede voor extra woningbouw in het buiten stedelijk gebied, zoals opgenomen in de PPWW 2025. En de heer Breugelmans, namens bewonersinitiatief Zuidwijk, gaat daarover inspreken. U heeft vijf minuten.

Louis Breugelmans: Dank u wel voorzitter. Mijn naam is Louis Breugelmans. Ik spreek hier namens bewoners initiatief Zuidwijk in Wijk bij Duurstede. Hier ziet u een recente opname van de locatie afgelopen week. Zuidwijk is in het provinciaal ontwerp opgenomen als beoogde locatie voor extra permanente woningbouw buiten de rode contour voor huisvesting van asielzoekers en inwoners die regulier, als starter of met spoed een woning zoeken. De keuze voor Zuidwijk achten wij onjuist en pleiten voor locatie De Geer III. We hebben een zienswijze ingediend die door vijfhonderdenvijf medebewoners is onderschreven. In de zienswijze hebben we u een tweetal acties aangereikt, namelijk dat u de gemeente Wijk bij Duurstede verzoekt een nieuw participatietraject te starten en dat u een duidelijke vergelijking eist van zowel Zuidwijk als De Geer III. Hoe nu verder? Welke argumenten leiden ertoe dat u de locatie Zuidwijk opnieuw tegen het licht houdt? Een belangrijk argument kan de gevolgde procedure zijn, is deze zorgvuldig genoeg geweest? Wij menen van niet. De gemeente dient een locatie in die in een snelkooksessie wordt getoetst en daarna aan u wordt voorgelegd. U geeft aan dat de gemeente over de keuze van de locatie gaat. Ligt die buiten de rode contour, dan biedt u eenmalig extra ruimte om maximaal vijftig woningen te bouwen. Dit aantal is mogelijk op De Geer III, maar niet op Zuidwijk. U beslist uiteindelijk, maar een versnelde procedure betekent toch niet minder afgewogen en minder zorgvuldig? Toch moeten we het volgende constateren. In de eerste plaats, wanneer is een locatie kansrijk, indien zij op draagvlak onder de bewoners kan rekenen? Een van de belangrijkste uitgangspunten van de omgevingswet is het plaatsvinden van een intensief proces van participatie. De herontwikkeling van een fruitbedrijf naar woningbouw met in belangrijke mate huisvesting van asielzoekers, heeft grote maatschappelijke impact. Toch heeft de gemeente ons geen enkele vorm van participatie geboden. Twee. In de snelkooksessie is geen vergelijking gemaakt tussen Zuidwijk en De Geer III, de enige vastgelegde locatie voor toekomstige woningbouw. In ons gesprek

met het Hoogheemraadschap op achtentwintig januari werd duidelijk dat deze instantie bij een vergelijking van beide locaties kiest voor De Geer III, alleen al gelet op waterbeheer. Enkel bij Zuidwijk is namelijk sprake van een primaire waterkering, de Lekdijk, zoals u op het beeld verderop kunt zien. Punt drie, in de plan MER van dit provinciaal programma lezen we opmerkelijke zaken. Het enig verweer van onze gemeente tegen De Geer III, is de onwenselijkheid van stapeling van meerdere tijdelijke migrantengroepen. Is er sprake van stapeling? Allesbehalve. Van de tweeënvijftig flexwoningen in De Geer III, zijn er negen bestemd voor mensen uit Oekraïne. Dit is tijdelijk en afhankelijk van de financiering door de overheid. We spreken dus over maximaal achttien vrouwen en kinderen, die geen enkele overlast veroorzaken. Punt vier, locatie Zuidwijk wordt in de plan MER geanalyseerd en beoordeeld. Bij de voor het Hoogheemraadschap relevante onderdelen, omgevingsveiligheid, wateroverlast en waterveiligheid, scoort de locatie Zuidwijk structureel negatief. Beste mensen, wanneer wij vroeger thuis zouden komen met een dergelijk rapport, dan hielden onze ouders het niet droog. In de plan MER is er bovendien een zeer kritische beoordeling met betrekking tot rustgebieden van weidevogels en ganzen, maar ook de steenuil, vanwege de oude fruitbomen, de torenvalk en de ijsvogel zullen ernstig gestoord worden in hun leefgebied. Net zoals de kieviten, buizerds, vleermuizen en hazen. Kortom, een negatieve impact op de natuur en biodiversiteit. Negatief, omdat de mogelijke ontwikkeling van Zuidwijk een extra feitelijk onnodige belasting van de leefomgeving veroorzaakt en een onnodige aanslag op de biodiversiteit, terwijl ontwikkeling van De Geer III zonder enige beperking gereed is voor actie. De ontwikkeling van Zuidwijk is ongewis. Het financiële afbreukrisico is groot. Het COA toetst de locatie en is van geldstromen van de rijksoverheid afhankelijk.

De voorzitter: Mijnheer Breugelmans, komt u tot een afronding?

Louis Breugelmans: Ik rond af. Nog vier zinnen, kan dat nog? Vier zinnen?

De voorzitter: Nou vooruit.

Louis Breugelmans: Dank u wel. Geachte staten- en commissieleden, ik sluit af, er is u de verkeerde locatie voorgelegd. Wij hopen nu met de bovengenoemde argumenten te hebben overtuigd om met de gemeente Wijk bij Duurstede opnieuw in overleg te gaan en samen te kiezen voor de juiste locatie, De Geer III. Ik dank u voor uw aandacht. Ik zal deze tekst nog met u delen.

De voorzitter: Ik dank u, mijnheer Breugelmans, voor uw inbreng en u kunt nog even blijven zitten, want ik ga even rondkijken. Dan begin ik nu even links, ga ik naar de heer Daniels van de PVV.

Reindert Daniels: U heeft neem ik aan al contact opgenomen met Wijk bij Duurstede, de gemeente, en wat hebben zij tot nu toe teruggegeven?

De voorzitter: Mijnheer Breugelmans.

Louis Breugelmans: Dank voor uw vraag. Die gelegenheid hebben wij tot voor kort niet gekregen, omdat het plan Zuidwijk in maart al bekend was bij de gemeente, ongetwijfeld, maar in september hebben we dat te horen gekregen. Dus we hebben nu een aantal gesprekken gepland met gemeentelijke fracties, dat klopt, maar ik heb nog geen enkel inzicht in wat de argumentatie verder van de gemeente is. Nog niet nee.

De voorzitter: Dan gaan we naar de heer Adriani van de Partij van de Arbeid en daarna nog de heer Schipper.

Hans Adriani: Dank mijnheer Breugelmans. We hebben elkaar eerder gesproken over dit vraagstuk, dus we wisten dat dit moment zou komen. Uw pleidooi is kies niet voor Zuidwijk, maar kies voor De Geer. En dit programma, de PPWW, maakt woningbouw in Zuidwijk mogelijk, maar woningbouw in De Geer III is al mogelijk, dus kiezen voor De Geer zou betekenen niks doen en opnemen nu van Zuidwijk in het programma betekent een uitbreiding van de mogelijkheden die gemeente Wijk bij Duurstede heeft. Dus hoe kunt u dat tegen elkaar zetten? Want het is niet de keuze of De Geer of Zuidwijk. Nee, de Geer kan al en Zuidwijk wordt nou toegevoegd. Dus hoe heeft u hier een of/of-vraag van gemaakt?

De voorzitter: Mijnheer Breugelmans.

Louis Breugelmans: Dank voor uw vraag. Goede vraag, moet ik zeggen. Er is in 2021 tegen behoorlijk hoge kosten een vergelijkend onderzoek gedaan door een gerenommeerd bureau tussen beide locaties. En toen is opnieuw, op alle mogelijke onderdelen, is voor De Geer III gekozen. De uitbreiding van De Geer III is al sinds 2013, zover gaan we terug in de tijd, PRS, PRV, is al vastgesteld, bij de herijking in 2016 opnieuw en later in uw eigen PPWW-programma's van '21, '23 en '25, gewoon opgenomen. Dat betekent dat elke uitbreiding met extra woningen probleemloos zonder enige beperking in De Geer III kan gebeuren. En met Zuidwijk is het een kwestie van extra inderdaad, maar overbodig, want die extra woningen van maximaal vijftig, want dat is wat u aanbiedt, in combinatie asielzoekers en extra woningbouw maximaal vijftig woningen, kunnen, mag u van me aannemen, probleemloos in De Geer III, in het grote stedenbouwkundig programma, worden opgenomen. We hebben nu toestemming, al enige tijd, voor vijfhonderddertig woningen. U heeft ooit het programma kunnen ophogen van twee vijftig naar tweehonderdtachtig, waarvoor dank, maar u weet waarschijnlijk ook dat de ruimte in De Geer III is negenhonderd à duizend woningen. Dus alles met elkaar overwegende en vergelijkende, is er geen enkele reden, lijkt ons, om De Geer III te passeren. Want u kunt daar, bij wijze van spreken, men kan daar morgen, gisteren, had men daar kunnen beginnen.

De voorzitter: Ik heb het idee dat de heer Breugelmans hier heel veel over kan vertellen, ik denk ook straks in het informele gedeelte, maar ik wil toch even naar de heer Schippers als dat mogelijk is. Mijnheer Schippers van de SP met een andersoortige vraag, hoop ik.

Tim Schipper: Ja, ik had even een vraag over uw organisatie zeg maar, de bewonersorganisatie, want vorige maand was hier ook een Praten met de Staten, waarin ene heer Maat over hetzelfde kwam spreken. Hebben jullie contact met elkaar of hoe is jullie organisatie ingericht?

Louis Breugelmans: Honderd procent.

De voorzitter: Mijnheer Breugelmans.

Louis Breugelmans: Het is mijn buurman en we menen dat, hele goede buurman, en we menen dat bewonersinitiatief Zuidwijk aardig de lading dekt. Het is ook wel gebleken dat er belangstelling is voor het onderwerp. Kijk, vijfhonderdenvijf zienswijzen onderschreven, is denk ik ook voor u toch wel een behoorlijk aantal. Dat betekent dat heel veel mensen zich zorgen maken, maar ook eigenlijk ervan overtuigd zijn dat met De Geer III de meest logische keuze is. Al het andere is onnodige belasting.

De voorzitter: Ik wil toch even inspringen, want de vraag was hoe is het contact met de vorige inspreker en u heeft al heel veel kunnen vertellen hierover.

6. Uitbreiding industrieterrein

De voorzitter: Dan gaan we naar de volgende inspreker en ik dank mijnheer Breugelmans voor zijn inbreng. Dan gaan we naar uitbreiding industrieterrein, volgende onderwerp, de heer Van Laar, namens bedrijvenkring Rhenen, wil ik graag uitnodigen om op de daarvoor bestemde plek plaats te nemen. En ook de heer Van Laar heeft vijf minuten.

Fius van Laar: Beste commissieleden, ik ben Fius van Laar en sinds mei 2019 voorzitter van bedrijvenkring Rhenen. Vandaag spreek ik namens alle ondernemers van Rhenen, Elst en Achterberg. Een aantal van hen is ook hier aanwezig. Ik wil graag aandacht vragen voor het Provinciaal Programma Wonen en Werken. Mijn boodschap is helder, we hebben meer ruimte nodig om te ondernemen op een manier die ook recht doet aan de waardevolle natuur om ons heen. We houden van uitdagingen. Ondernemers zitten immers niet stil. Wij geloven in samenwerking met de overheid en andere partijen, de triple helix, omdat we samen de leefbaarheid en de duurzaamheid en de duurzame groei van onze omgeving willen versterken. Maar dan moeten de voorwaarden wel gelijk zijn. In het huidige beleid

lijken andere gemeenten genoeg ruimte te krijgen voor groei, terwijl Rhenen daarin achterblijft. De vraag naar bedrijfsruimte is urgent. Door gebrek aan ruimte in onze gemeente overwegen innovatieve bedrijven te vertrekken. Dat is niet alleen een economische tegenvaller, maar ook een ecologische. Medewerkers die nu op de fiets komen, moeten straks met de auto naar een bedrijventerrein elders. Wie rond de avondspits de brug bij Rhenen probeert over te steken, begrijpt direct waarom dat een probleem is. Nog meer forensenverkeer verslechtert de bereikbaarheid en vergroot de CO₂-uitstoot. Laat een ding duidelijk zijn, wij willen onze prachtige natuur niet aantasten, maar wel een goede balans vinden. Rhenen heeft veel groen, wat ons uniek maakt. We beseffen terdege dat klimaatverandering en biodiversiteit vraagt om zorgvuldige keuzes. Daarom willen we nieuwe bedrijfslocaties zo duurzaam mogelijk inrichten, bijvoorbeeld met groene daken, wateropvang, ecologische zones of natuurinclusief bouwen. Zo blijven we niet alleen aantrekkelijk voor bedrijven en inwoners, maar dragen we ook bij aan het herstel en bescherming van de natuur. In het programma Wonen en Werken lezen we dat Rhenen slechts één hectare extra krijgt voor bedrijvigheid. Dat is naar onze overtuiging te weinig om banen te creëren die passen bij de groei van het aantal woningen in Rhenen. We schatten dat er minstens tien hectare nodig is om op een verantwoorde manier de vraag te kunnen voorzien. Blijft die ruimte uit, dan lopen we het risico dat lokale bedrijven elders naartoe verhuizen. Daarmee verliest Rhenen niet alleen werkgelegenheid, maar ook de kans om duurzaam te innoveren en verdere verplaatsing van verkeer te voorkomen. Ik weet dat u dit vaker vanuit Rhenen heeft gehoord. Ik begreep zelfs dat het college in april 2024 ook al hiervoor gesproken heeft. Dus het zal u niet verbazen dat de gemeente de uitbreiding wel ziet zitten. Afgelopen maand mocht ik nog spreken met gedeputeerde van Schie, samen met collega-ondernemer Arjen Bonnema. Het ging toen specifiek over uitbreiding van industrieterrein Remmerden met vier hectare. Inmiddels heeft ook Albert Meeuwissen de handschoen opgepakt en een plan bij de gemeente ingediend voor een werklandschap van zeven hectare nabij Achterberg. Deze initiatieven leveren een grote bijdrage aan zowel de lokale als regionale economie en zijn daarom door de gemeente omarmd. Sterker nog, zelfs de provincie was al eerder enthousiast over het plan Remmerden tijdens de vorige periode, onder voorwaarde dat vijf hectare ontwikkeld zou worden als industrie, zou vijf hectare als compensatie teruggegeven worden aan de natuur. Op voorspraak daarvan zijn de vijf hectare ook extra aangekocht. Ik begrijp dat de provincie worstelt met de strengere ecologische kaders, zoals rondom het NNN-gebied. Het college van Rhenen en wij als ondernemers komen echter keer op keer tegen dezelfde muur. Het kan niet, het mag niet, maar uiteindelijk bent u, als hoogste orgaan, degene die kan besluiten een balans te vinden tussen natuurbehoud en verantwoord economisch gebruik van de ruimte. Met passende randvoorwaarden kunnen we extra natuur ontwikkelen en tegelijkertijd voldoende grond reserveren voor bedrijvigheid. De provincie als geheel staat voor een duurzame, groene toekomst. Dat delen we in Rhenen vol overtuiging. Tegelijkertijd vragen wij om ruimte en om op een verantwoorde toekomstgerichte manier te groeien. We willen inzetten op korte ketens, minder transport en sterke lokale economie, die juist de ecologische voetafdruk verkleint in plaats van vergroot. Het is toch zonde als goedwillende ondernemers straks vertrekken naar gebieden waar het wel kan, met bijbehorende extra verkeersstromen en uitstoot tot gevolg? Een laatste oproep, ik nodig u uit. Kom naar Rhenen, Elst en Achterberg en zie zelf hoe wij onze bedrijfsplannen willen vormgeven met respect voor de natuur. Praat met de ondernemers, die innoveren in groene technologie of die juist de korte afstand tussen thuis en werk willen benutten. Geef ons ruimte. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel voor uw inbreng, mijnheer Van Laar. Dan gaan we even rondkijken en ik zie een tweetal handjes van de heer Schaddelee van de ChristenUnie, als eerste.

Arne Schaddelee: Dank u voorzitter, dank mijnheer Van Laar voor uw bevlogen verhaal. Volgens mij kunnen we allemaal wel goed met u meevoelen dat het nodig is en ook mogelijk is op de plekken. Nou ben ik een beetje verbaasd, want een aantal jaar geleden ben ik inderdaad bij dat plan Remmerden wezen kijken en volgens mij zijn we toen, als provincie hebben we ons laten overtuigen van de kansen die daar zijn. Kunt u iets zeggen over de recente redenen en achtergronden van de provincie om dit te weigeren of maar één hectare toe te kennen?

De voorzitter: Mijnheer Van Laar.

Fius van Laar: Dank u wel. Dat alles zit opgesloten in die geheime drie letterige afkorting NNN, Natuurnetwerk Nederland. Heel duidelijk gesteld wordt, het kan niet en het mag niet. En als je al wil, maak maar een plan en we zien elkaar voor de rechter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar de heer Janssen van de VVD.

Vincent Janssen: Dank u wel voor het woord en de heer Van Laar hartelijk dank voor zijn inspraak. Wij hebben dat programma Wonen en Werken binnenkort op de agenda en we begrepen in een voorbereidende sessie dat er vanuit de Regio Foodvalley, waar Rhenen ook onder valt, geen plannen zijn ingediend bij de provincie. Ik begrijp dat er wel een plan is, maar wat is dan precies de status van dat plan? Want dat lijkt dan ergens te zweven, want het zal u niet verbazen dat- Nou goed, ik mag geen politieke mening geven, ik moet een vraag stellen.

De voorzitter: Dat heeft u gedaan. Mijnheer Van Laar.

Fius van Laar: Wat is nu de vraag?

Vincent Janssen: De vraag is, waar zweeft dat plan? Want volgens onze informatie, zoals wij die hebben, is er geen plan ingediend bij de provincie of aangemeld voor deze PPWW, terwijl ik van u begrijp dat er wel degelijk een plan is.

De voorzitter: Mijnheer Van Laar.

Fius van Laar: Ik zou deze vraag kunnen beantwoorden met het stellen van nog een vraag. Hoe is het in vredesnaam mogelijk dat precies aan de rand van Remmerden een industrieterrein, wat al zestig jaar bedoeld is als industrieterrein, een NNN-gebied komt? En ook daar krijgen wij geen antwoord op.

De voorzitter: Dat is een brede vraag, maar dat is niet helemaal de bedoeling hiervan.

Fius van Laar: Ik wil hem beantwoorden. Ik zou het eerlijk gezegd niet weten. Wij hebben de plannen en wij weten dat we tien hectare uit willen breiden. Waar het zweeft, dat is een politieke vraag.

De voorzitter: Dan, mijnheer Janssen u kijkt verdwaald?

Vincent Janssen: Dit is voor ons een aanleiding om daar dan maar de politieke vraag aan de gedeputeerde te stellen.

De voorzitter: Heel goed. Ik zag geen verdere vragen en ik dank u nogmaals voor uw inbreng. En ik heb ook nog niet, net ook bijgezet bij het volgende onderwerp, dit onderwerp komt ook volgende week bij de commissie ROW op negentien februari vanaf negen uur in de commissie, dus daar kunnen die politieke vragen gesteld worden. Ik dank u.

Fius van Laar: Vriendelijk dank.

7. Hoogspanningsstation Utrecht-Noord

De voorzitter: Dan gaan we naar het volgende onderwerp, hoogspanningsstation Utrecht-Noord. Daar hebben wij een, even mijn blaadje omdraaien, een drietal sprekers. Voordat we die naar voor roepen, zou ik eigenlijk de heer Schaddelee even willen vragen of hij hier plaats kan nemen, want ik wil eigenlijk die drie sprekers uitnodigen om hier plaats te nemen. En dat zijn mevrouw Savelkoul, de heer De Clercq en de heer Ten Cate. Dan had de heer Schaddelee eigenlijk niet weg hoeven, maar goed. Dat is alleen maar goed. Ik begrijp dat de heer Ten Cate er niet is, De Clercq sorry, u bent de heer Ten Cate. Ik moet er ook even bij zeggen dat ik heb begrepen dat ambtelijk ook hard aan het werk is met de ingebrachte bezwaren die zijn ingediend en er wordt nu ook volgens mij een second opinion uitgevoerd met de vraag of locatie vijf of zes inderdaad de meest geschikte locatie is voor realisatie van een TenneT station. En ook voor de Statenleden, Gedeputeerde Staten, zullen ook in het tweede kwartaal van dit jaar een besluit nemen naar aanleiding van een verkenning naar een eventuele locatie. En u wordt uiteraard daarover geïnformeerd. Dan geef ik eerst het woord aan mevrouw Savelkoul namens bewoners Zwanenkamp en omgeving. U heeft vijf minuten.

Mevrouw Savelkoul: Dank u wel. Beste Statenleden, allereerst willen wij u erop attenderen dat wij maandag onze reactie en bezwaren met betrekking tot de nota van antwoorden van TenneT hebben doorgestuurd. Hieruit blijkt dat alternatieve locaties beter geschikt zijn dan de voorgestelde zoek locaties vijf en zes. Wij verzoeken u vriendelijk om uw reactie hierop, zodat een constructief gesprek kan plaatsvinden over deze cruciale zaak. Als burgers worden wij geconfronteerd met de verwachting op alle publicaties van gemeenten, provincie, het rijk, RIVM, TenneT en Stedin te lezen en te begrijpen. Dit is een onmogelijke opgave en kan niet van ons als inwoners verlangd worden. Daarnaast hebben wij als bewoners niet altijd toegang tot de informatie die nodig is om de zaken goed te kunnen beoordelen. Zo kregen wij van een TenneT medewerker te horen dat de informatie over de huidige belasting van de hoogspanningslijn Maarssenbroek niet verstrekt mag worden. De vraag of de lijn kan worden opgewaardeerd naar 380 kV, blijft dan ook onbeantwoord. Wij stellen dan ook de vraag, klopt het beschikbare informatie over de capaciteit van deze lijn en wordt deze transparant gedeeld? Tijdens de informatieve commissie van de gemeente Stichtse Vecht op eenentwintig januari werden wij onaangenaam verrast door de grootschalige plannen voor uitbreiding van ons energienet. Naast de bouw van hoogspanningsstation Utrecht-Noord en de uitbreiding van het hoogspanningsstation Breukelen-Kortrijk, is er sprake van een extra uitbreiding voor laatstgenoemd station en uitbreiding van station Breukelerwaard, wat een oppervlakte heeft van maar liefst twaalf voetbalvelden. Idem Utrecht-Noord. Volgens Stedin en TenneT is op het elektriciteitsstation Utrecht Lage Weide en Utrecht Merwedekanaal congestie afgekondigd. Deze stations voorzien alles ten noorden van het centraal station, de Merwedekanaalzone en Kanaleiland van stroom. TenneT zal een nieuw hoogspanningsstation Oudenrijn bouwen en hoogspanningsstation Lage Weide en Merwedekanaal uitbreiden. U zult begrijpen dat wij bij de noodzaak van de bouw van hoogspanningsstation Utrecht-Noord dan ook zeer grote vraagtekens hebben staan. De door TenneT verstrekte informatie is dusdanig onvolledig en tegenstrijdig dat de plausibele onderbouwing om door provincie, TenneT en overige partij te concluderen dat dit station werkelijk nodig is, gewoonweg niet mogelijk is. Het is algemeen bekend dat netcongestie grootverbruikers betreft en niet de aangesloten woningen, maar is het daadwerkelijk een tekort aan transportcapaciteit? Wat is het uitgangspunt van onze netbeheerders bij het bepalen van netcongestie? Is de vraag twenty-four seven aanwezig of is door middel van oplossingen als energieopslag en managementsystemen microgrids de onbalans te reguleren en daarmee in de vraag te voorzien? Bedrijven werken met netbeheerder Stedin succesvol aan oplossingen om energie autonoom te zijn. Naast groepscontracten voor bedrijven is Stedin ook druk bezig met groepscontracten voor woonwijken, bijvoorbeeld groepscontract Utrechtse wijk Merwede. Liander gaat experimenteren met twee alternatieve transportrechten. Dat wil zeggen flexibele contracten, waarbij netbeheerder met afnemers afsprekt wanneer wel of geen transportcapaciteit beschikbaar is, zodat grootverbruikers tijdens piekuren minder gebruik van hun aansluiting maken. Er zijn tal van succesvolle praktijkvoorbeelden van microgrids, zoals openbare verlichting en laadpleinen. Decentrale energiesystemen bieden vele mogelijkheden. Naast het verborgen beschikbare vermogen aan energie, kunnen lokale bedrijven en bewoners een enorme bijdrage leveren. Dit sluit perfect aan bij de campagne De Kracht van Samen, immers zoals u zelf terecht zegt, energiecoöperaties spelen een sleutelrol in de energietransitie. Zoals reeds meermaals aan u aangegeven, dienen gezondheids- en milieurisico's zeer ernstig te worden genomen. We willen onze zorgsector toch niet nog meer belasten dan nu al het geval is en daarmee wachttijden nog meer verlengen en nog meer mensenlevens in gevaar brengen? Moeten wij als inwoners zonder enige inspraak en participatie willens en wetens door de provincie Utrecht aan enorme gezondheidsrisico's worden blootgesteld en de rekening betalen voor grootverbruikers en projecten? Conform het RIVM-rapport Magneetvelden bij hoogspanningsstations en opstijgpunten van 2022, zijn er aanwijzingen dat hoogspanningsstations, bovengrondse en ondergrondse hoogspanningslijnen, schadelijke gevolgen voor de gezondheid van mensen en dieren en het milieu hebben. In een krantenartikel van veertien mei 2008 wordt zelfs gemeente Utrecht door Eneco op de gezondheidsrisico's voor mensen gewezen, hetgeen in rechtspraak wordt erkend. Door provincie, TenneT en overige betrokken partijen, dient het voorzorgsbeginsel te worden toegepast. Ook de zorgplicht, gezondheid en natuur verplicht provincie, gemeente, TenneT en andere partijen proactief te zorgen voor het welzijn van mens en natuur, zoals door het naleven van milieuregels, het beschermen van biodiversiteit en het waarborgen van gezonde leefomgevingen. Momenteel is een enorm tekort aan mankracht om hoogspanningsstations te realiseren. Dit samen met de nodige reeds in praktijk beschikbare oplossingen, biedt de uitgelezen kans om als provincie, gemeente, TenneT en Stedin, samen met

bedrijven en ons als bewoners naar een gedegen totaaloplossing voor netcongestie te zoeken en deze te realiseren. Op die manier voelen wij ons echt serieus genomen en wordt de juiste invulling aan participatie volgens omgevingswet gegeven. Laten we met elkaar samenwerken en een situatie à la Tata Steel voorkomen.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Savelkoul. Ik wil even alle insprekers op dit onderwerp nu het woord geven en daarna overgaan tot vragen. En ik begrijp dat de heer De Clercq ons ook heeft mogen doen verblijden met zijn aanwezigheid. Dus dan gaan we eerst de heer De Clercq het woord geven en daarna de heer Ten Cate. De heer De Clercq, u krijgt ook vijf minuten.

Steven De Clercq: Voorzitter, dit doet het zo? Voorzitter, dames en heren, Statenleden, dank dat ik hier mag spreken. Mijn naam is Steven De Clercq. Ik spreek in namens de Vechtplassencommissie en de Vechtplassencommissie zet zich in voor het cultuurlandschap van de Vechtstreek. En tegen die achtergrond tekenen wij ernstig bezwaar aan tegen de locatie zes, omdat dat het oude land is, het in de achtste eeuw ontgonnen gebied aan de rand van de Vecht en eigenlijk min of meer ongeschonden tot ons is gekomen. De gemeente spreekt van de langzame Vecht. Dat gebied is ook bestemd voor de robuuste ecologische oost-westverbinding, omdat het eerste gebied is na de doorgang bij Vreeswijk oost-westverbinding, waar de natuur oost-west kan. Laten we ervan uitgaan dat een nieuw station nodig is. Tegen die achtergrond hebben wij twee alternatieven ingebracht bij TenneT, D en E in hun ding. Locaties, die naar onze stellige overtuiging, waar geen blind paard kwaad kan, die qua natuur en qua landschap verloren stukjes zijn en waar het redelijk is om te verwachten dat er weinig weerstand zal zijn. Bovendien waren dat in de tijd van de stichting van Breukelen-Kortrijk de locaties die de gemeente Stichtse Vecht toen als voorkeurslocatie had en toen is getoetst op de haalbaarheid en dat werkte toen wel. Onze indruk is dat TenneT in zijn haalbaarheidsstudie buitengewoon onzorgvuldig was. Op de man af gevraagd, heb je gekeken naar de omgevingsvisie? Nee, dat heb ik niet gedaan, zei de medewerker van TenneT die het onderzoek deed. En wat houdt dat beleid in? Alleen in de corridor tussen de A2 en het Amsterdam-Rijnkanaal zijn bedrijfsmatige activiteiten toegestaan. Daarbuiten, die landschappen moet je beschermen, zoals landschap locatie zes. Vanuit ook de HIA is onvolledig uitgevoerd, door alleen naar de werelderfgoed te kijken en niet naar de cultuurlandschappen van de Vechtstreek. Het gevolg van het beleid van de gemeente Stichtse Vecht en vroeger Maarssen en Breukelen om het open stuk tussen Maarssen en Breukelen open te laten, is dat het nu eigenlijk door TenneT gezien wordt als een gemakkelijke prooi. En ik denk dat u die prooi moet beschermen. De participatie, is onze ervaring, neemt TenneT niet serieus. Het komt heel duidelijk naar voren in hun nota van antwoord en met name in de beoordeling van de alternatieven D en E. We zien dat TenneT de door ons ingebrachte bezwaren volstrekt negeert. De argumenten voor afwijzing van die locatie zijn niet overtuigend, deels rechtstreeks onjuist. En als je naar de kaartjes kijkt, zie je dat er voldoende schuifruimte is. We merken dat TenneT niet meedenkt, niet kijkt wat zou er nou nodig zijn om op zo'n locatie wel iets te doen? En dat TenneT uit gemakzucht star en ongefundeerd vasthoudt aan de twee makkelijke locaties die ze hebben bedacht. Daarmee moet je vaststellen dat TenneT eigenlijk de invloed van zo'n station op het leefklimaat van de bewoners en op het cultuurlandschap negeert en eigenlijk ook geen enkele verantwoordelijkheid toont als grootbedrijf voor de impact van het station op het cultuurlandschap. Het grote risico van het autistische gedrag, want ik denk dat je het gedrag van TenneT echt als autistisch moet beschouwen, is dat waardevol cultuurlandschap volstrekt overbodig dreigt verloren te gaan en dat wij ook weer volstrekt overbodig, en zeer tegen ons wil, getrokken worden in een eindeloze reeks van procedures. Daarom roept de Vechtplassencommissie u als Statenleden en Gedeputeerde Staten op om niet in te stemmen met het station op locatie zes en TenneT op te dragen gewoon zijn best te doen om binnen de alternatieven D en E een oplossing te vinden. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer De Clercq. Dan gaan we naar de volgende inspreker op dit onderwerp, de heer Ten Cate namens het Landelijk Gebied Otter-Maten.

Mijnheer Ten Cate: Dank u voorzitter. De vorige sprekers waren in mijn ogen nogal vriendelijk. Ik ben wat minder vriendelijk richting TenneT, want ons is gebleken dat TenneT doof is voor onze voorstellen en ik mag hopen dat de Statenleden dat niet zijn, anders hebben zij in onze ogen een probleem. Wij hechten er nogmaals aan te benadrukken

dat er nader onderzoek over een eventuele plaatsing van een hoogspanningsstation op locatie vijf of zes dringend is gewenst met het oog op bekende, ziekmakende, belastende effecten van hoogspanningsstations. Wij denken hierbij met name aan oncologische en psychische gevolgen voor de mens en het vernietigende effect op flora en fauna. Temeer, en u hoorde het net ook al, daarbij locaties hebben voorgesteld waarbij dergelijke zwaarwegende gevolgen kunnen worden vermeden. En zullen wij, mocht er nader onderzoek met tot tevredenheid leidende gevolgen uitblijven, niet schromen al onze ter beschikking staande rechtsmiddelen te gebruiken om te voorkomen dat een hoogspanningsstation op genoemde locaties vijf en zes zal worden gerealiseerd. Ik dank u voor uw aandacht.

De voorzitter: En ik dank u. Ruim binnen de tijd. Ik heb het er nog niet bijgezet, maar voor deze eenmaal sta ik het toe, maar applaus in deze zaal is niet toegestaan. Dan gaan we over naar de eventuele vragen uit de commissiekamer. Ik kijk even rond en graag ook een vraag per spreker, dus niet dat u een vraag stelt aan alle drie tegelijk. Dan zie ik alleen de heer Janssen van de VVD en de heer Schaddelee. Eerst de heer Jansen van de VVD.

Vincent Janssen: Dank u wel. Aan de heer De Clercq, ik begrijp dat alternatieven D en E zijn afgefallen. Is het duidelijk waarop die alternatieven precies zijn afgefallen of heeft TenneT daar helemaal niks over laten horen?

De voorzitter: De heer De Clercq.

Steven De Clercq: Dank u wel. TenneT zegt dat de beide locaties in principe aan alle randvoorwaarden voldoen, maar dat er wat moeilijkheden zijn. En dat tonen ze aan de hand van een kaartje en als je naar dat kaartje kijkt, dan is er een ding wat je opvalt, dat als je gaat schuiven dat er ruimte is. Wat je ook ziet, is dat TenneT op geen enkele manier zijn best doet om te kijken of je een station, ze tekenen dat altijd rechthoekig in de vorm van een A4'tje, maar dat ze op geen enkel moment hun best doen om te kijken of je dat kunt aanpassen aan de beschikbare ruimte. Als je dat meer in een hoek punt, kun je veel meer ruimte doen. Verder zijn er gewoon een aantal foutieve mededelingen. Als de afstand van een huis dat minder dan zoveel is, terwijl het meer dan honderd meter blijkt te zijn, of iets wat een woonhuis is, wat gewoon geen woonhuis is maar een sekstent, dus er zijn- De argumenten die worden aangevoerd zijn gewoon spijkers op laag water zoeken en vooral kijken dat het niet kan en niet kijken wat wel kan.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar de heer Schaddelee van de ChristenUnie voor nog een verhelderende vraag.

Arne Schaddelee: Dank voorzitter. Ook een vraag aan de heer De Clercq, u zit hier namens een commissie die al bijna honderd jaar bestaat, dus een gerenommeerde organisatie. Dus ik kan me ook goed voorstellen dat u veel overleg hebt gehad, ook met gemeenten en ook met andere betrokken partijen. Kunt u daar iets over vertellen? Want ik ben ook wel benieuwd naar hoe uw argumenten daar gewogen worden, want dat zijn best gewichtige argumenten.

De voorzitter: Mijnheer De Clercq.

Steven De Clercq: Dank. We hebben in de eerste plaats heel goed contact met de lokale partijen. We zitten hier niet voor niks met zijn drieën naast elkaar, dus dat is een punt. We hebben overleg gehad met TenneT en dat heeft geleid, zoals ik zei, tot de opmerking we hebben geen rekening gehouden met vastgesteld gemeentelijk beleid, wat ik nogal merkwaardig vind. Met de gemeente hebben we ook gesproken en die heeft zichzelf in een moeilijke positie gemanoeuvreerd door de besluitvorming over te dragen aan de provincie, dus aan u. En wat ik uit de contacten met de raadsleden, met de verschillende raadsleden en raadsfracties, is eigenlijk dat men unaniem denkt, natuurlijk moet dat kunnen op die plekken die wij indertijd hebben voorgesteld? Dat was toen een unaniem besluit, laten we dat nou doen. En daar dat mooie cultuurlandschap, wat we als beleid hebben om dat open te houden tussen Maarssen en Breukelen, om dat nu als gemakkelijke prooi te nemen, dat staat de meeste raadsleden ook niet aan.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar de laatste vraagsteller, dat is de heer Daniels van de PVV.

Reindert Daniels: Wat denkt u dat TenneT allemaal meeneemt om-

De voorzitter: Aan wie stelt u de vraag?

Reindert Daniels: Gewoon aan degene die dat-

De voorzitter: Kiest u er maar eentje.

Reindert Daniels: Mevrouw Savelkoul. Ze zegt TenneT kiest voor de makkelijke locaties, wat nemen ze daar dan, denkt u, in mee en wat niet?

De voorzitter: Mevrouw Savelkoul.

Mevrouw Savelkoul: Uw vraag is wat neemt TenneT mee?

Reindert Daniels: Ja, want ze bedacht hebben dat die makkelijk zijn, terwijl er toch best wel bezwaren zijn en die anderen dan dus niet makkelijk.

Mevrouw Savelkoul: Heeft u toevallig kennis kunnen nemen van de nota van antwoorden wat TenneT aan ons verstrekt heeft op zeventien januari? U heeft het verhaal nog niet gelezen. Ik denk als u die leest, dan gaat u zelf tot de conclusie komen dat, wat ik eigenlijk ook al in mijn verhaal zei, de antwoorden die gegeven worden, de onderbouwing die gegeven wordt, die is tegenstrijdig, die is onvolledig. Als onder andere bijvoorbeeld bij de locatie D wordt aangegeven, daar ligt een buisleiding Gasunie. Als zij goed hun werk hadden gedaan, dan hadden ze ook gezien dat op locatie vijf ook dezelfde buisleiding Gasunie ligt. Als TenneT goed zijn werk heeft gedaan, hadden ze ook vermeld dat daar een strategische kerosineleiding ligt. Als TenneT goed zijn werk had gedaan, wisten ze al dat daar een hoogspanningslijn loopt die, zoals wij uit betrouwbare bron hebben begrepen, naar 380 kV omhoog kan. Als TenneT goed zijn werk had gedaan, dan hadden zij ook geweten dat op het moment dat jij gasleiding, kerosineleiding, hoogspanningslijnen, hoogspanningsstation bij elkaar neer gaat zetten-

Reindert Daniels: Ik denk dat uw verhaal duidelijk is. Even een verduidelijkende vraag vanuit mijn kant, de nota van beantwoording?

Mevrouw Savelkoul: Nota van antwoorden.

Reindert Daniels: Nota van antwoorden en hoe, was voor duiding, heeft dat document nog meer? wat voor titel? Dan kunnen we dat eventueel even noteren.

Mevrouw Savelkoul: Honderdvijftig kV nota van antwoorden. Ik moet even kijken.

Reindert Daniels: Misschien na afloop. Na afloop kan de griffie naar u toe komen.

Steven De Clercq: Als ik heel kort mag toelichten.

De voorzitter: Heel kort dan.

Steven De Clercq: Er zijn iets van vijftientig alternatieven aangedragen en een heleboel vragen gesteld, en in die nota van antwoord, die ergens in februari, een paar dagen na de januari bijeenkomst is vrijgegeven,

De voorzitter: Dat staat er. Dat is het antwoord van TenneT aan de initiatiefnemers. We zullen zo even contact hebben en dan kunnen we eventueel dat stuk ook delen met de Staten. Dan dank ik alle drie de insprekers, mevrouw Savelkoul, de heer De Clercq en de heer Ten Cate.

8. Toezicht door provincie Utrecht op handelen Waterschap Amstel, Gooi en Vecht

De voorzitter: Dan gaan we naar het volgende onderwerp, dat is onderwerp toezicht door provincie Utrecht op handelen Waterschap Amstel, Gooi en Vecht. Wil ik de heer Kreuger verwelkomen hier aan de insprekersstoel. De heer Kreuger krijgt ook vijf minuten.

Mijnheer Kreuger: Dank u wel voorzitter. Geachte voorzitter, leden van Provinciale Staten en toehoorders, ik sta hier, of zit hier, in de hoedanigheid als agrariër. Mijn naam is Kreuger en ik zit hier ook als klokkenluider. Ik heb een aantal hectare cultuurgrond in bezit en ik heb na een dijkverbetering een houten hekwerk van driehonderdveertig meter ook in bezit. Het stuk dijklichaam dat verbeterd is, ligt naast mijn weiland. De locatie is Baambrugge en het stuk dijk ligt aan de Amstel. Over het bezit van dat hekwerk en wat er precies onder dat hekwerk onder de grasmat ligt, ga ik het nu met u over hebben. Het waterschap heeft in 2016 een dijkverbetering uitgevoerd in en naast mijn weiland. Over het hoe succesvol dit door hen is ontworpen en uitgevoerd, heb ik mijn gerede twijfels. Zonder op details in te gaan kan ik stellen dat de ruimte van de oude teensloot, die weg moest, deze ruimte een dubbele functie heeft gekregen. In mijn ogen dus foutief een dubbele functie heeft gekregen. In de diepte ligt namelijk nu een kunstwerk in bezit van waterschap en daarbovenop staat mijn houten hekwerk, dat aan mij toe behoort. Even voor de duidelijkheid, dat hekwerk moest er komen, omdat de natuurlijke scheiding van de teensloot verdween. Dat kunstwerk in bezit waterschap in ruimte voormalige teensloot regelt de waterhuishouding in het binnenwerk van het dijklichaam alle vier de seizoenen. Voor de liefhebbers onder u, het kunstwerk drukt het freatisch vlak onder de grasmat verder de diepte in. Dit kunstwerk is vereist om de stabiliteit van het dijklichaam te garanderen. Die garantie of zekerheid blijkt in dit geval flinterdun te zijn, daar kunt u me op bevragen. Dit blijkt uit toets berekeningen door Royal Haskoning, die in mijn bezit zijn. Ik kan u melden dat het interbestuurlijk toezicht van uw provincie deze toets berekeningen nooit ziet. Vreemd, want ze zijn vrij cruciaal. Wat vindt u van deze gezamenlijke verantwoordelijkheid, namelijk waterschap en mij, als onkundige agrariër, als het gaat om het bewaken streep garanderen dat het dijklichaam permanent zijn vereiste stabiliteit moet behouden? Het dijklichaam is driehonderdveertig meter lang, er komt een nieuw hekwerk met tweehonderdzesentwintig palen voor terug binnen zes jaar, zeven jaar. Om alle onderdelen van het kunstwerk niet te raken, ondergronds, zal er bij palen een stuk van de lengte onder maaiveld afgezaagd moeten worden, zo weinig ruimte, verticaal en horizontaal, is er tussen palen en kunstwerken maar beschikbaar. Hier ziet u dat het waterschap de ontwerpfout laat voor wat deze is, met dat men het eigen ondergrondse kunstwerk niet zal beschermen. Een quote uit een brief van vierentwintig april vorig jaar van ministerie van infrastructuur en transport en sub afdeling inspectie leefomgeving en transport, daar ga ik in verband hiermee een quote aanhalen. Deze toezichthouder van primaire waterkeringen heeft hier wel een duidelijke mening over, zijn toegepast op de ontvlechting van drinkwatertak bij hetzelfde waterschap. Quote openen. "Het mogen uitbesteden van een kerntaak of delen daarvan, zou een onwenselijke ontwikkeling vormen vanwege een verlies aan publieke verantwoordingsmogelijkheden en toename van bestuurlijke en organisatorische complexiteit door een verdere opdeling van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden." Quote sluiten. Er wordt in een voetnoot verwezen naar het bestaande aansprakelijkheidsrecht waar het op berust. Een kerntaak qua verantwoordelijkheden opdelen met derden, vindt men dus ongewenst. Ik dus ook. Deze ontwerpfout of dubbele functie was te voorkomen geweest en bestaat ook voor het waterschap de mogelijkheid de belemmeringenwet en de belemmerde strook toe te passen. De interne afdeling vergunning bij waterschap negeert echter deze mogelijkheid en past die niet toe. U ziet wat de gevolgen hiervan zijn, een grove inschattingfout. Toetst men bij het waterschap er wel op, dan was deze dubbele functie als kansrijk alternatief vroegtijdig van de radar verdwenen of in ieder geval aangepast. Even voor de goede orde opnieuw, het hekwerk moest er sowieso komen in verband met scheiding van groot vee en klein vee. Groot vee mag de dijk niet op, want het vertrapt de grasmat van het talud van het dijklichaam. Terug naar het wel of niet toetsen op aanwezigheid belemmeringenwet en belemmerde strook. Het waterschap kan en mag erop toetsen, maar hun grondhouding is niet dienovereenkomstig. Ik blijf als agrariër op het standpunt staan dat ik via het bezit van het hekwerk, ik geen medeaansprakelijkheid voor een stabiele dijk hoeft te accepteren. Dat is een belangrijke stelling. Dat zal dus betekenen dat het nieuw te plaatsen hekwerk, waar geen andere plek voor is te definiëren, in het bezit van het waterschap moet blijven. Dat is echter tegen het zere been van het dagelijks bestuur van het waterschap. Even voor de goede orde, de plek van het hekwerk is middels deductie tot stand gekomen. Alle ongewenste plekken worden dan weggestreept totdat er een of zelfs geen een meer over is. Als de privaatrechtelijke verhouding tussen perceeleigenaren niet wordt aangetast onder die voorwaarden, dan blijkt er dus slechts een plek voor het hekwerk over te zijn. Toen in 2017 en nu bij het vervangen van het hek idem, namelijk

vijfentwintig centimeter afstand tot de erfgrans op mijn weiland. Samengevat, het eigendom van het hekwerk is een onopgelost probleem. Aan eigendom zit namelijk risico aan vast. Dat het nu een probleem is, komt voort uit een ontwerpfout door waterschap gemaakt, vanaf het begin al, 2016 en eerder. Het interbestuurlijk toezicht van uw provincie weet geen antwoord te formuleren op het probleem. Ook de afdeling Domein Strategie & Bestuur bij uzelf, de provinciehuis, weet geen inhoudelijk antwoord te formuleren. Na zes maanden wachten op reactie, kreeg ik per e-mail van hen het bericht, quote openen "dat men de klacht niet kan behandelen, omdat deze niet op de juiste wijze is ingediend," quote sluiten. Zie hier het kastje naar de muur verhaal, oftewel een onzinnige opgeworpen semantische discussie.

De voorzitter: Komt u tot een afronding?

Mijnheer Kreuger: Met welk doel, u mag het zeggen. Graag praat ik op enig moment met u over welke vraag u heeft. Dank voor uw aandacht.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Kreuger. Dan gaan we even kijken in de zaal of er eventuele verduidelijkende vragen zijn. Ik zie hier twee, dan begin ik met de heer Schipper van de SP.

Tim Schipper: Dank voor die weglating. Ik heb eigenlijk de vraag, u bent hier nou bij provinciale staten, wat verwacht u van ons in een commissie of in een Statenvergadering? Wat kunnen we nou concreet doen?

Mijnheer Kreuger: Concreet. Nou, heel concreet vraag ik, dit is een goede vraag trouwens, ik vraag heel concreet het echt uitoefenen van toezicht. Want wat betekent toezicht op een dijk? Dat betekent de hoogte van de dijk en de stabiliteit van de dijk. Bij elkaar wordt dat steeds als waterveiligheid benoemd, maar dat zijn de twee componenten. Als het provinciehuis alleen maar de hoogte van de dijk kijkt, dan slaat hij dus alleen dat allerbelangrijkste eigenlijk, de stabiliteit van de dijk, over. En daar heb ik het hier over. Er zijn toets berekeningen, ik kan ze duiden. Ik heb gezegd dat er flinterdun een bepaald soort stabiliteit is bij die dijk en dan word ik er ook nog in meegezogen als onkundig agrariër. Die combinatie, die vind ik echt een grote giller gewoon. Dus dat is de taak van de provincie.

De voorzitter: Dank u wel. Dan de heer Adriani van de Partij van de Arbeid.

Hans Adriani: Dank voorzitter. U noemt zichzelf een onkundig agrariër, maar ik moet eerlijk zeggen, ik voel mij een beetje een onkundig Statenlid op dit moment, want het is een onvoorstelbaar ingewikkeld, zowel technisch als juridisch, verhaal wat u volgens mij net gehouden heeft. En mijn oprechte vraag is, moet u niet bij een advocaat zijn? Want volgens mij bent u uiteindelijk bang dat u een verplichting op de hals heeft gehaald of opgedrongen krijgt die u niet waar kunt maken en waar u ook niet van bent, want daar is de overheid voor. Maar ik vrees dat wij dat niet voor u kunnen oplossen eerlijk gezegd. Het is zomaar een reactie uit de heup hoor, maar ik denk ik ga toch even zeggen.

De voorzitter: Mijnheer Kreuger, wellicht kunt u dat-

Mijnheer Kreuger: Ik vind het een interessante vraag. Ik heb hier speciaal, heb ik een standpunt aangehaald van de toezichthouder primaire waterkeringen. En dan zeg ik duidelijk dat er wordt genoemd een verlies aan publieke verantwoordingsmogelijkheden, dat zou u toch wel iets moeten zeggen als Statenlid. Dat betekent dus dat ik helemaal niet naar een jurist hoef of wat voor escape route. Dat verlies alleen al, dat zou nou al een punt van zorg moeten zijn. Als ik dus kijk van waarom zou ik nou hier iets meer kunnen duiden? Dat is ik zit diep in dat onderwerp, ik heb een grote schadelast, dat hekwerk wat er nu staat, allemaal clipjes en schroefjes liggen in mijn grasmatt. Er wordt niet over gerept, hoe dat opgeruimd wordt. Maar het belangrijkste is, ik heb een pensioen technische achtergrond waarin ook getoetst moet worden en er is een grote overeenkomst tussen die twee werelden. Dus vandaar dat ik heel goed kan duiden wat het waterschap heeft nagelaten. Is heel simpel, met een belemmeringenwet hadden ze het kunnen oplossen, een toets op de belemmeringenwet. Ze lachen erom gewoon. Dat vind ik fout, want de burger verwacht namelijk droge voeten. Als dit zo, als een blinde vlek, voort ettert, op een gegeven moment zullen er toch geen droge voeten zijn in dit gebied van het waterschap.

De voorzitter: Ik denk dat dit ook nog straks wellicht in de nazit een onderwerp van gesprek is. Tot slot ga ik- Ik ben echt uw naam even vergeten. Dat is heel erg.

Marijke de Jong: Geeft helemaal niets.

De voorzitter: De Jong.

Marijke de Jong: Helemaal goed.

De voorzitter: Mevrouw De Jong van GroenLinks.

Marijke de Jong: Voor de zekerheid nog even, want u bent hier bij de provincie, maar begrijp ik u nu dat u op alle niveaus, want je hebt ook binnen een waterschap natuurlijk de ambtelijke maar ook gewoon de mensen die het daar voor het zeggen hebben, dat u het op alle manieren bij het waterschap heeft aangedragen en altijd geen gehoor gekregen heeft?

De voorzitter: Mijnheer Kreuger.

Mijnheer Kreuger: Dank voor uw vraag. Het is zelfs zo dat ze met een finaal aanbod met vertaalde termijn door dit gaatje hebben geprobeerd te duwen en dat binnen drie weken nadat mijn vader overleden was, die was de bezitter van het vorige weiland. Ze gaan echt, nou vult het maar in, puntje, puntje, puntje. Het maakt ze niet uit. Het oplossen van een fout, hoe ze dat doen, dat vinden ze graag fijn dat ze dat helemaal binnen hun eigen muren oplossen en dan moet je het maar slikken. Zelfs de dijkgraaf weet alles, iedereen. Zelfs gisteren was er nog een agrarische meeting, kreeg nog een handje van de dijkgraaf. Maar ja, dat is allemaal een formaliteit, maar verder doet men helemaal niets.

De voorzitter: Ik dank u voor uw inbreng en zoals ik net al zei is er ook straks een onderdeel ontmoeten, waar met elkaar gesproken kan worden.

9. Bestemmingplan Vinkeveense Plassen 2025

De voorzitter: Gaan we naar de laatste spreker van deze avond. Het gaat over het bestemmingsplan Vinkeveense Plassen 2025 en de heer Korthals, namens Natuur- en milieuvereniging De Groene Venen, zal hiervoor inspreken. U heeft vijf minuten.

Mijnheer Korthals: Inderdaad, ik ben voorzitter van de Natuur- en milieuvereniging De Groene Venen, maar ik spreek hier mede namens de Vechtplassencommissie en de Natuurvrienden van de Vinkeveense Plassen. We zitten in een hele belangrijke fase voor het bestemmingsplan Vinkeveense Plassen, een eindfase waar wij en heel veel andere meer dan tien jaar heel hard aan hebben gewerkt. Niet alleen de gemeente, de provincie, maar heel veel andere stakeholders, waaronder wij als natuurvereniging. Het probleem is dat er dertig, veertig jaar lang niet gehandhaafd is. 1800 illegale woningen die nou niet meer teruggedraaid kunnen worden en gelegaliseerd moeten worden. Dat lijkt opgelost te zijn en nogmaals in die eindfase denken wij dat dat op zich een optie is, maar dat de belangen voor de natuur eigenlijk volledig vergeten zijn en geschaad worden. En we willen daar graag uw aandacht nogmaals voor vragen. We hebben eerder ingesproken, een jaar geleden, maar ik denk dat het echt belangrijk is om het goed tot u door te laten dringen. Wij hebben onze belangrijkste aandachtspunten samengevat in zeven vinkjes, vanwege Vinkenveen. Ik zal ze kort de revue laten passeren. Wij vinden het heel belangrijk, we zijn de enige partij die opkomt voor de natuur en dat er een balans is tussen natuur en recreatie. We hebben altijd gezegd wij zijn niet tegen recreatie, ik ben zelf ook recreant, geniet van het gebied, maar er moet een goede balans zijn. We begrijpen natuurlijk dat het lastig is om cultuurlandschap, legakkers, economisch gezien te behouden, kost veel geld, dus we zijn erin meegegaan dat er voor een deel eilanden verkocht zijn aan particulieren. Maar nogmaals, er moet wel ook een goede balans zijn met ook de natuurwaarde. Want rijke legakker eigenaren zijn niet de enige die gebruikmaken van de Vinkenveense Plassen, juist die natuur en heel veel andere omwoners en recreanten die niet zo rijk zijn om in het bezit te zijn van een legakker. Maar we worden hierin ook gesteund door onder andere de Vogelbescherming, want we weten allemaal,

NNN is ook al genoemd, dat legakkers ook belangrijk gebied zijn voor heel veel rode lijst soorten. Ik noem er een paar. De otter, die sinds kort ook in het gebied voorkomt, roerdomp, ijsvogel en anderen die daar gebruik maken van dit gebied en dit gebied gewoon nodig hebben om überhaupt te overleven in het drukke Nederland. Het tweede vinkje wat wij altijd hebben aangegeven is, tot voor kort werden wij gesteund in het verzoek om niet overal de woningen te legaliseren en een zone drie te handhaven waarin niet gebouwd mocht worden. En twee jaar geleden is ook dat verlaten. Er mogen ook daar ik geloof minstens dertig vierkante meter hutten gebouwd worden. Dat is in onze ogen een schande. Als je 1800 woningen, eigenlijk hutjes, gaat legaliseren, moet je ook een deel niet bebouwen en vrijwaren voor natuurwaarde. Het derde belangrijkste punt is, wij willen geen verdere beperking van de openbare toegankelijkheid. Het recreatieschap heeft in een laatste poging om nog wat geld te verdienen openbare eilanden verkocht, bijna allemaal, in handen gegeven van de mensen die dat konden betalen en die hopen nu natuurlijk woninkjes te mogen bouwen. En dan is het in een keer heel veel meer waard, maar dat betekent wel dat ook die eilandjes niet meer beschikbaar zijn voor recreanten die wel met een bootje langskomen en daar ook van willen genieten. Dus dat zou toch echt heel vreemd zijn, dat alleen maar legakker eigenaren in het gebied mogen recreëren en nog rijker worden. Dan het vierde vinkje is ook een hele belangrijke, de waterkwaliteit. U kent ongetwijfeld de discussie over Kaderrichtlijn Water. Hier is natuurlijk niet gekozen voor riolering, want dat is te duur, maar langere tijd is er sprake geweest van een poepboot, die de chemicaliën bij de recreanten dagelijks zou weg komen halen. Ook dat is verlaten op een achternamiddag. En nu wordt er voorgesteld om de mensen te vragen een chemisch toilet of een droog toilet te installeren op hun legakkertjes. Nou, u voelt wel aan, gezien de handhaving van de afgelopen decennia, dat dit niet gaat werken en dat dit direct grote problemen op gaat leveren voor de waterkwaliteit. Daarnaast hebben wij steeds gepleit voor natuurcompensatie. Eigenlijk is de internationale en nationale afspraak als je toch illegale bewoning gaat toestaan, dat je in ieder geval een deel van het gebied moet compenseren, dus herstellen. Dat is voor een deel gebeurd, maar in onze ogen nog veel te weinig. Het gaat om een klein stukje in het meertje, het zogenaamde meertje, maar wij denken dat er veel meer gecompenseerd zou moeten worden om aan de criteria te voldoen. Daarnaast, en daar hebben we steeds ook rapporten van gemaakt als vrijwilligers en gedeeld met iedereen, zien wij veel meer mogelijkheden om ook in het gebied aan natuurherstel te doen. Dat zijn niet eens hele dure maatregelen en dan moet je denken aan het plaatsen van natuurvriendelijke oevers, maar ook vissenbossen. Het helpen van ondergedoken legakkers opnieuw op te kalefateren met takken, die direct worden gebruikt door vogels, vissen, amfibieën, et cetera. Grote waarde voor de natuur en kan ook helpen-

De voorzitter: Komt u tot een afronding?

Mijnheer Korthals: Kan ook helpen om de natuurkwaliteit van met name het water te verbeteren. Dan ben ik bij het laatste punt, als dat mag, en dat is eigenlijk waar het allemaal om begonnen was, de handhaving. Dus wij vinden dat de handhaving moet heel goed georganiseerd gaan worden, daar moet voldoende budget voor zijn, dat moet niet bij vrijwilligers komen te liggen. Dat is een taak van gemeenten en eventueel andere instanties. Ik dank u wel voor uw aandacht.

De voorzitter: En ik dank u, mijnheer Korthals. Dan kijk ik even de zaal in of er een aantal verduidelijkende vragen zijn. Ik zie er van drie fracties. Begin ik met mevrouw Oude Luttikhuis van de BBB.

Ans Oude Luttikhuis: Dank u wel voorzitter. Dank u wel mijnheer Korthals. Ik was bij vinkje vier, waterkwaliteit, en u heeft het daarover een poepboot. Maar kunt u mij uitleggen hoe het nu werkt en wat er bedoeld wordt met een poepboot?

De voorzitter: Mijnheer Korthals.

Mijnheer Korthals: Hoe het nu werkt? Het werkt niet, dus iedereen loost gewoon op het water. En om te voorkomen dat dat doorgaat na de legalisering, is er voorgesteld om een chemisch toilet of een droog toilet op elk eilandje te installeren en dat ook goed te gebruiken.

Ans Oude Luttikhuis: Voorzitter, mag ik nog een aanvullende vraag stellen? Want ik begrijp het niet.

De voorzitter: Een kleine, korte vervolg. Dat mag.

Ans Oude Luttikhuis: Er wordt nu gewoon op het water geloosd?

Mijnheer Korthals: Ja.

Ans Oude Luttikhuis: Oké, dank u wel.

Mijnheer Korthals: En ook hier het eerdergenoemde waterschap blijft eigenlijk in gebreke in deze discussie.

De voorzitter: Goed om te weten voor wie recreëert op de Vinkeveense Plassen. Dank. Dan gaan we naar de heer Schipper van de SP.

Tim Schipper: Mijnheer Korthals, bedankt voor de inbreng. U zei, we zitten aan het eind van het bestemmingsplan proces. Wanneer komen wij als provincie in beeld?

De voorzitter: Mijnheer Korthals.

Mijnheer Korthals: Volgens mij, ik ben minder politiek dan u waarschijnlijk, maar volgens mij zijn jullie al voldoende aan zet geweest, helaas. We hebben ook al eerder ingesproken, de gemeente heeft min of meer afgedwongen, samen met de provincie, dat dit het plan is waar we het mee moeten gaan doen. En over twee drie weken ligt het in de Raad, de gemeenteraad, om het wel of niet goed te keuren.

De voorzitter: Dank u wel. En ook voor de duidelijkheid, staat op de lijst van ingekomen stukken. Twee april van de commissie ROW komt er ook een statenbrief, dat luidt beheerplan Vinkeveense Plassen. Dus u wordt erover geïnformeerd. Gaan we naar de laatste vragensteller, de heer Travaille van de Partij voor de Dieren.

Anjo Travaille: Dank u wel. Dank u wel mijnheer Korthals voor uw toelichting. Helaas staat de situatie niet op zich. We hebben vandaag ook al de inspreker gehad van landgoed Oude Tempel, gemeente en provincie nemen niet altijd de kant van het beschermen van maatschappelijke belangen. Maar wat kunnen wij, en dat ligt een beetje in het verlengde van de vraag van de heer Schipper, wat kunnen wij als provincie nu voor u betekenen? Ik zie de zeven vinkjes, maar is er iets waarvan u denkt, die actie, dat zou nu ons enorm kunnen helpen?

De voorzitter: Mijnheer Korthals.

Mijnheer Korthals: Dank u wel voor uw vraag. Ik denk toch dat u nog in staat moet kunnen zijn om partijen, of politieke partijen, of Waternet of anderen te beïnvloeden en te realiseren wat hier gaat gebeuren. Dat gaat gewoon niet goed en dit is de enige kans om dit nog te voorkomen. We weten allemaal dat zo'n bestemmingsplan, als die nu goedgekeurd wordt voor minstens tien jaar, staande beleid gaat worden.

10. Sluiting

De voorzitter: Dank u wel. Dan zijn we klaar, denk ik. Ik zie geen andere vragen ook meer. Dan dank ik u nogmaals voor uw inbreng. En dit was ook de laatste inspreker van vanavond. En ik dank iedereen voor zijn of haar aanwezigheid. Hier achter ons is er een bescheiden borrel klaargezet, alcoholvrij heb ik begrepen. Dus u kunt daar nog samen met elkaar in gesprek gaan. Ik moet er ook nog even bij zeggen als laatste mededeling, het stuk waar net over is gesproken bij de insprekers over het hoogspanningsstation komt ook op de lijst ingekomen stukken van de commissie B en E van twee april. Ik dank iedereen en ik wens iedereen een hele fijne avond.